

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 19. 6. 2015

CADORAN JE NOVÉ CENTRUM PRO VÝZKUM TOXICKÝCH LÁTEK V ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Společné centrum Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Zdravotního ústavu se sídlem v Ústí nad Labem bude otevřeno dne 24. 6. 2015. Klade si za cíl vytvořit podmínky pro excelentní výzkum v oblasti vlivů chemických látek na životní prostředí a zdraví lidí.

Fakulta životního prostředí a Zdravotní ústav v Ústí nad Labem jsou nejvýznamnějšími institucemi působícími v severočeském regionu v oblasti ochrany životního prostředí. Dlouhodobě spolupracují při sledování obsahu cizorodých látek v životním prostředí a při výzkumu jejich migrace, transformace a dopadu na lidské zdraví.

Z léty prověřené spolupráce vzešel společný projekt zřízení Centra pro výzkum toxických látek v životním prostředí CADORAN (Centre for Advanced Organic Analyses), který si klade za cíl soustředit materiální i odborné kapacity ke zkvalitnění environmentálního výzkumu a přispět tak ke zlepšení životního prostředí v severočeském regionu

„Zřízení centra právě v Ústí nad Labem není nutné dlouze vysvětlovat. Severní Čechy patří k oblastem nejvíce poznamenaným antropogenními aktivitami, tj. těžbou uhlí a jiných surovin počínaje a intenzivní průmyslovou výrobou konče,“ vysvětluje prof. Ing. Pavel Janoš, CSc., proděkan pro vědu FŽP UJEP.

Přes výrazné zlepšení v devadesátých letech minulého století není zde stav životního prostředí ani dnes uspokojivý. Je prokázáno, že působení kontaminantů má významný vliv na vznik onemocnění respiračního aparátu, srdeční choroby, poškození mozku, nádorových onemocnění a dalších chorob.

Ředitel Zdravotního ústavu, Ing. Pavel Bernáth, k tomu říká: *„Vliv kontaminantů na zdraví dětské populace dlouhodobě sledujeme. Naše poznatky jednoznačně ukazují na skutečnost, že výskyt respiračních onemocnění je u dětí ústeckého kraje významně vyšší než u dětí ze severní Moravy či Prahy. Znečištění životního prostředí se podílí i na celkové době přežití populace ústeckého kraje, která je ve srovnání s průměrem v ČR o dva roky nižší a nejnižší v rámci celé republiky.“*

Komplexní charakter ovlivnění životního prostředí v severočeském regionu představuje velkou výzvu pro environmentální vědy. Na celou oblast lze pohlížet jako na unikátní laboratoř, kde je možné zkoumat dopady lidské činnosti na životní prostředí či vlivy životního prostředí na lidské zdraví. Sofistikované přístupy využívající poznatků několika vědních disciplín umožňují identifikovat zdroje znečištění životního prostředí, zkoumat osud chemických látek v životním prostředí, jejich přeměny i rizika vstupu do organismů, a posoudit možné vlivy na lidské zdraví ve všech souvislostech. Umožňují však daleko více, např. rekonstruovat historii území z hlediska kontaminace životního prostředí a konečně i předvídat budoucí scénáře vývoje stavu životního prostředí.

Centrum bude vybaveno nejmodernější technikou pro stanovení škodlivých látek v jednotlivých složkách životního prostředí. Do činnosti Centra budou zapojeni specialisté z různých vědních oborů schopní vyhodnocovat a interpretovat údaje o stavu životního prostředí, hodnotit možné dopady chemických látek, technologií a dalších lidských aktivit na životní prostředí a zdraví lidí.

„Přestože zaměření centra vychází ze specifických podmínek severočeského regionu, jeho ambicí je dosažení mezinárodní excelence a zapojení do mezinárodních výzkumných infrastruktur, v neposlední řadě do přeshraniční spolupráce s německými partnery. K důležitým úkolům centra bude patřit rovněž výchova mladých odborníků, zejména studentů magisterských a doktorských studijních programů PŘF a FŽP UJEP,“ doplňuje prorektora pro vědu prof. RNDr. Jiřina Jílková, CSc.

CADORAN zahájí svoji činnost dne 24. 6. 2015. Bude nám ctít, když se jeho slavnostního otevření zúčastníte spolu s námi. Proběhne od 10:00 h na adrese Zdravotního ústavu se sídlem v Ústí nad Labem: Centrum hygienických laboratoří ZÚ, Pasteurova 9, Ústí nad Labem.

Program slavnostního otevření je koncipován na dvě hodiny takto:

1. Uvítání, úvodní slovo (Ing. Pavel Bernáth, ředitel ZÚ)
2. Představení Centra (prof. Ing. Pavel Janoš, CSc., proděkan pro vědu FŽP UJEP)
3. Vystoupení zástupce vedení univerzity (prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc., prorektorka pro vědu a tvůrčí činnost UJEP)
4. Vystoupení pozvaných hostů
5. Ukázka činnosti CENTRA (prohlídka LC/MS, ukázka přenosných analyzátorů)
6. Občerstvení

Kontakt: prof. Ing. Pavel Janoš, CSc., proděkan pro vědu FŽP UJEP
+420 475 284 148, pavel.janos@ujep.cz

CADORAN je Centre for ADvanced ORganic ANalyses.

Mgr. Jana Šiková, tisková mluvčí